

การจัดระยะมะเร็ง: ระบุความหมายอย่างไร

ระยะของมะเร็งอธิบายขอบเขตของมะเร็ง ว่าก้อนเนื้อมีขนาดใหญ่แค่ไหนและแพร่กระจายไปหรือไม่ การรู้ระยะช่วยให้แพทย์เข้าใจว่ามะเร็งร้ายแรงเพียงใดและวางแผนการรักษา ระบบที่ใช้กันอย่างแพร่หลายที่สุดคือระบบ TNM ซึ่งอธิบายก้อนเนื้อ ต่อมน้ำเหลืองข้างเคียง และการแพร่กระจาย

ฉบับเข้าใจง่าย

ระยะหมายถึงขอบเขตของมะเร็งของคุณ เช่น ก้อนเนื้อมีขนาดใหญ่แค่ไหนและแพร่กระจายไปหรือไม่ การรู้ระยะของมะเร็งของคุณช่วยให้แพทย์ของคุณ:

- เข้าใจว่ามะเร็งของคุณร้ายแรงเพียงใดและโอกาสรอดชีวิตของคุณ
- วางแผนการรักษาที่ดีที่สุดสำหรับคุณ
- ระบุการทดลองทางคลินิกที่อาจเป็นทางเลือกการรักษาสำหรับคุณ

ระยะเป็นคำย่อสำหรับว่ามะเร็งไปไกลแค่ไหน และมันชี้นำการตัดสินใจในการรักษาหลายอย่าง

ระยะยังคงเหมือนเดิม

มะเร็งจะถูกเรียกตามระยะที่ได้รับตอนวินิจฉัยเสมอ แม้ว่าในภายหลังมันจะแย่ลงหรือแพร่กระจาย ข้อมูลใหม่เกี่ยวกับว่ามะเร็งเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรตามเวลาจะถูกเพิ่มเข้าไปในระยะเดิม ดังนั้นระยะจึงไม่เปลี่ยนแปลง แม้ว่ามะเร็งอาจเปลี่ยนไป

การหาระยะทำอย่างไร

ในการหาระยะของโรคของคุณ แพทย์ของคุณอาจสั่งเอกซเรย์ การตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจหรือหัตถการอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้มักเป็นการตรวจชนิดเดียวกับที่ใช้ในการวินิจฉัยมะเร็งตั้งแต่แรก

ระบบการจัดระยะส่วนใหญ่รวมข้อมูลเกี่ยวกับ:

- ตำแหน่งที่ก้อนเนื้ออยู่ในร่างกาย
- ขนาดของก้อนเนื้อ
- ว่ามะเร็งแพร่กระจายไปยังต่อมน้ำเหลืองข้างเคียงหรือไม่
- ว่ามะเร็งแพร่กระจายไปยังส่วนอื่นของร่างกายหรือไม่

ระบบ TNM

มีระบบการจัดระยะหลายระบบ บางระบบ เช่น ระบบการจัดระยะ TNM ใช้กับมะเร็งหลายชนิด ระบบอื่นเฉพาะเจาะจงสำหรับมะเร็งชนิดใดชนิดหนึ่ง

ระบบ TNM เป็นระบบการจัดระยะมะเร็งที่ใช้กันอย่างแพร่หลายที่สุด และโรงพยาบาลและศูนย์การแพทย์ส่วนใหญ่ใช้เป็นวิธีหลักในการรายงานมะเร็ง คุณมีแนวโน้มที่จะเห็นมะเร็งของคุณถูกอธิบายในลักษณะนี้ในรายงานพยาธิวิทยาของคุณ เว้น

แต่จะมีระบบการจัดระยะที่แตกต่างกันสำหรับมะเร็งชนิดของคุณ ตัวอย่างของมะเร็งที่มีระบบการจัดระยะแตกต่างกัน ได้แก่ เนื้องอกสมองและไขสันหลังและมะเร็งเลือด

ในระบบ TNM:

- **T** หมายถึงขนาดและขอบเขตของก้อนเนื้อหลัก ซึ่งมักเรียกว่าก้อนเนื้อปฐมภูมิ
- **N** หมายถึงจำนวนของต่อมน้ำเหลืองข้างเคียงที่มีมะเร็ง
- **M** หมายถึงว่ามะเร็งแพร่กระจาย (metastasized) หรือไม่ นั่นคือแพร่จากก้อนเนื้อปฐมภูมิไปยังส่วนอื่นของร่างกาย

ตัวเลขหลังแต่ละตัวอักษรให้รายละเอียดมากขึ้น เช่น T1N0MX หรือ T3N1M0

ก้อนเนื้อปฐมภูมิ (T):

- TX: ไม่สามารถวัดก้อนเนื้อหลักได้
- T0: ไม่สามารถพบก้อนเนื้อหลัก
- T1, T2, T3, T4: ขนาดและ/หรือขอบเขตของก้อนเนื้อหลัก ยิ่งตัวเลขสูงขึ้น ก้อนเนื้อยิ่งใหญ่ขึ้นหรือยิ่งเติบโตเข้าไปในเนื้อเยื่อข้างเคียงมากขึ้น T อาจถูกแบ่งย่อยเพิ่มเติม เช่น T3a และ T3b

ต่อมน้ำเหลืองในภูมิภาค (N):

- NX: ไม่สามารถวัดมะเร็งในต่อมน้ำเหลืองข้างเคียงได้
- N0: ไม่มีมะเร็งในต่อมน้ำเหลืองข้างเคียง
- N1, N2, N3: จำนวนและตำแหน่งของต่อมน้ำเหลืองที่มีมะเร็ง ยิ่งตัวเลขสูงขึ้น ยิ่งมีต่อมน้ำเหลืองที่มีมะเร็งมากขึ้น

การแพร่กระจายไปยังที่ห่างไกล (M):

- MX: ไม่สามารถวัดการแพร่กระจายได้
- M0: มะเร็งไม่ได้แพร่กระจายไปยังส่วนอื่นของร่างกาย
- M1: มะเร็งแพร่กระจายไปยังส่วนอื่นของร่างกาย

ตัวเลขระยะ 0 ถึง 4

สำหรับมะเร็งหลายชนิด การรวมกันของ TNM ถูกจัดกลุ่มเป็นห้าระยะที่มีรายละเอียดน้อยกว่า:

- **ระยะ 0** — มีเซลล์ผิดปกติอยู่แต่ยังไม่แพร่กระจายไปยังเนื้อเยื่อข้างเคียง หรือเรียกว่ามะเร็งเฉพาะที่ (CIS) CIS ไม่ใช่มะเร็ง แต่อาจกลายเป็นมะเร็งได้
- **ระยะ I ระยะ II และระยะ III** (เขียนเป็นระยะ 1, 2 และ 3 ได้ด้วย) — มีมะเร็งอยู่ ยิ่งตัวเลขสูงขึ้น ก้อนเนื้อมะเร็งยิ่งใหญ่ขึ้นและยิ่งแพร่เข้าไปในเนื้อเยื่อข้างเคียงมากขึ้น
- **ระยะ IV** (เขียนเป็นระยะ 4 ได้ด้วย) — มะเร็งแพร่กระจายไปยังส่วนที่ห่างไกลของร่างกาย

ยิ่งตัวเลขสูงขึ้น มะเร็งยิ่งลุกลามมากขึ้น มักมีตัวอักษรและตัวเลขเพิ่มหลังตัวเลขแรกเพื่ออธิบายมะเร็งในรายละเอียดมากขึ้น ตัวอย่างเช่น มะเร็งต่อมลูกหมากระยะ 2 อาจถูกแบ่งย่อยเพิ่มเติมเป็น 2A, 2B หรือ 2C

อีกวิธีในการอธิบายระยะ

ระบบการจัดระยะอีกระบบหนึ่ง ซึ่งใช้บ่อยกว่าโดยทะเบียนมะเร็งมากกว่าโดยแพทย์ จัดกลุ่มมะเร็งเป็นหนึ่งในห้าหมวดหลัก คุณอาจยังคงได้ยินแพทย์หรือพยาบาลใช้คำเหล่านี้:

- **เฉพาะที่ (In situ)** — มีเซลล์ผิดปกติอยู่แต่ยังไม่แพร่กระจายไปยังเนื้อเยื่อข้างเคียง
- **เฉพาะบริเวณ (Localized)** — มะเร็งจำกัดอยู่ที่ที่มันเริ่มต้น โดยไม่มีสัญญาณของการแพร่กระจาย
- **ในภูมิภาค (Regional)** — มะเร็งแพร่กระจายไปยังต่อมน้ำเหลือง เนื้อเยื่อ หรืออวัยวะข้างเคียง
- **ห่างไกล (Distant)** — มะเร็งแพร่กระจายไปยังส่วนที่ห่างไกลของร่างกาย
- **ไม่ทราบ (Unknown)** — มีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะหาระยะได้

ไม่ว่าจะอธิบายด้วย TNM ตัวเลขระยะ หรือหมวดเหล่านี้ เป้าหมายก็เหมือนกัน คือการบันทึกว่ามะเร็งแพร่กระจายไปไกลแค่ไหน เพื่อให้ทีมสามารถวางแผนการดูแลได้

เนื้อหานี้มีไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้นและไม่สามารถแทนคำแนะนำทางการแพทย์ได้ ควรปรึกษาสถานการณ์ของคุณกับทีมดูแลสุขภาพของคุณเสมอ

อ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

นี่คือคำแปลภาษาที่เข้าใจง่ายของเนื้อหาเพื่อการศึกษาซึ่งอ้างอิงจาก สถาบันมะเร็งแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (National Cancer Institute) กรุณาอ่านแหล่งข้อมูลต้นฉบับเพื่อข้อมูลที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ข้อมูลนี้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ใช่คำแนะนำทางการแพทย์ ควรปรึกษากับทีมดูแลสุขภาพของคุณเสมอ

สถาบันมะเร็งแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (National Cancer Institute): cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/staging

อัปเดตล่าสุด: 2026-07-14

คุณมีสิทธิ์ได้รับสำเนาฟรี โรงพยาบาลและคลินิกในสหรัฐอเมริกาที่ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลกลางต้องจัดหาสำเนาที่มีคุณสมบัติให้คุณโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย คุณสามารถขอได้ที่แผนกต้อนรับหรือก่อนวันนัดหมาย คุณไม่จำเป็นต้องพาสมาชิกในครอบครัวหรือเด็กมาแปลให้

ออนไลน์: cancerexplained.org/languages/th/cancer-staging

แปลจากบทความภาษาอังกฤษบน cancerexplained.org ฉบับภาษาอังกฤษคือฉบับที่ได้ตรวจสอบกับแหล่งที่มาแล้ว

ข้อมูลเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ใช่คำแนะนำทางการแพทย์ ระบบบรรณาธิการที่ใช้ AI ช่วยจัดทำหน้านี้ ไม่มีผู้ตรวจทานทางการแพทย์ที่ระบุชื่อตรวจสอบเนื้อหานี้ เว้นแต่จะมีระบุไว้

พิมพ์ ทำสำเนา และแบ่งปันได้ฟรีโดยไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ต้องขออนุญาต โปรดอย่าแก้ไขเนื้อหาทางการแพทย์ อ้างอิง: cancerexplained.org เป็นข้อมูลเพื่อการศึกษา ไม่ใช่คำแนะนำทางการแพทย์